

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M.M.** (poprzednio Z.B.)

skazanego za czyn z art. 148 § 2 pkt 2 i 3 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i inne

procedując w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 października 2025 r.

w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt II AKa 367/12, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 kwietnia 2012 r., sygn. akt VIII K 342/08

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

odmówić przyjęcia wniosku.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2012 r., sygn. akt VIII K 342/08, uznał M.M. (wówczas występującego jako Z.B.) za winnego popełnienia czynu z art. 148 § 2 pkt 2, 3 i 4 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz innych przestępstw i po orzeczeniu kar jednostkowych wymierzył mu karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności ustalając, iż oskarżony może zostać warunkowo zwolniony nie wcześniej, niż po odbyciu 30 lat kary. W wyroku orzeczono również o odpowiedzialności drugiego z oskarżonych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt II AKa 367/12, zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do Z.B. w ten sposób, że uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności, uchylił wyrok co do czynu z art. 276 k.k. i w tej części umorzył postępowanie, z podstawy prawnej skazania i wymiaru kary wyeliminował pkt 4 art. 148 § 2 k.k. i w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Orzekł wobec Z.B. karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności i ustalił, że oskarżony może zostać warunkowo zwolniony nie wcześniej, niż po odbyciu 30 lat kary.

Pismem z dnia 7 lipca 2025 r. M.M. zwrócił się do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o wyznaczenie mu adwokata z urzędu „do sformułowania i wniesienia do Sądu właściwego wniosku/skargi na wznowienie postępowania w sprawie karnej VIII K 342/08 i złagodzenie wyroku ew. uniewinnienie od zarzutu 148 k.k.”. Zdaniem wnioskodawcy „istnieją uzasadnione wątpliwości co do nieprawidłowości w przypisaniu zamiaru bezpośredniego dokonania zabójstwa zamiast przypisania zamiaru ewentualnego oraz inne nieścisłości w sprawie, mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie o wyroku i o jego wysokości, a które nie były jeszcze rozpoznawane przed sądem (...)”.

Pismo zostało przekazane Sądowi Najwyższemu. Po przesłaniu zawiadomienia skazanemu o składzie rozpoznającym sprawę M.M. w piśmie z dnia 1 września 2025 r. adresowanym imiennie do sędziego referenta wskazał, że cyt. „pragnę ruszyć moją sprawę karną VIII K 342/08 w której zostałem skazany z pomówienia za zabójstwo którego nie było, na dożywocie, a dalej podobnie jak skazaniec K. (uniewinniony po 18-stu latach otrzymał odszkodowanie w wys. 12 mln. zł) chcę wywalczyć odszkodowanie dzieląc się z Adwokatem 50/50 (...)” W dalszej części pisma skazany kwestionował ocenę materiału dowodowego i zasadność wyroku skazującego oraz nawiązał do wyjaśnień brata, który go pomówił, ale „chce zeznać teraz, jako świadek, że wszystko to było nieprawdą co zeznał i że wymusili na nim te zeznania policjanci poprzez bicie i rażenie paralizatorem”.

W konkluzji M. M. wezwał sędziego referenta do oczekiwanej aktywności cyt. „niech Pan Sędzia coś zrobi bo siedzę 23 lata w więzieniu za darmo (...)” i

przedstawił swoje plany na przyszłość wskazując, że „chcę wyjść i wyjechać z Polski ma stałe do skandynawii (...)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Chociaż skazany M.M. zasadniczo ubiega się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, to przy uwzględnieniu art. 118 § 1 k.p.k. jego zawierające się w dwóch pismach wystąpienie może być potraktowane jako osobisty wniosek o wznowienie postępowania. W pierwszej kolejności nasuwa się spostrzeżenie, że postawa skazanego nie jest jednak konsekwentna. W drugim piśmie twierdzi, że przebywa w więzieniu (odbywa karę) „za darmo”, co wypada rozumieć jako twierdzenie o niewinności, pisze o skazaniu za zabójstwo, „którego nie było”, w które został „wrobiony”, zarazem jednak nie neguje tego przestępstwa, skoro w pierwszym piśmie wadliwości wyroku upatruje tylko w ustaleniu, że działał w zamiarze bezpośrednim, a nie ewentualnym, co skutkowało wymierzeniem mu zbyt surowej kary dożywotniego pozbawienia wolności.

Należało odmówić przyjęcia przedmiotowego wniosku bez wzywania autora do usunięcia jego braków formalnych, wobec oczywistej bezzasadności wniosku, bowiem nie sposób uznać, że skazany wykazał, względnie chociaż uprawdopodobnił, iż zachodzi którakolwiek z ustawowych przesłanek wznowienia postępowania. M. M. nie podał podstawy prawnej wniosku, jednak z treści jego drugiego pisma wynika, że nawiązał do art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., mówiącego o sytuacji, kiedy to w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Twierdził bowiem, że obciążający go dowód został uzyskany w trakcie śledztwa w sposób przestępczy, poprzez zastosowanie przez funkcjonariuszy Policji przemocy (bicie i rażenie paralizatorem) wobec jego brata P.B., w wyniku czego przedstawił on nieprawdziwy przebieg zdarzenia. W związku z tym należy wskazać, że art. 541 § 1 i 2 k.p.k. stanowi, iż czyn przestępny, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może z określonego powodu zapaść oraz że wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie stwierdzające niemożność wydania takiego wyroku. Tego warunku wystąpienie M.

M. nie spełnia, natomiast jeżeli twierdzi, że jego brat „chce zeznać teraz, jako świadek, że wszystko to było nieprawdą co zeznał i że wymusili na nim te zeznania policjanci poprzez bicie i rażenie paralizatorem”, to wypada zasugerować, by P. B. najpierw zgłosił to zachowanie właściwemu prokuratorowi.

W uzupełnieniu celowe będzie odnotować, że skazany M. M. w przeszłości wielokrotnie składał wnioski o wznowienie postępowania, wobec czego jego sprawa była przedmiotem analiz Sądu Najwyższego, który odmawiał przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania, względnie stwierdzał brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu (orzeczenia oraz zarządzenia wydane w sprawach o sygn. akt: II KO 15/15, II KO 4/18, II KO 54/18, II KO 32/18, II KO 5/19, II KO 118/21, II KO 6/24, II KO 121/24). Natomiast w sprawie II KO 16/17 w dniu 24 stycznia 2018 r. wydano postanowienie o oddaleniu wniosku o wznowienie postępowania złożonego przez obrońcę skazanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]